

KÄSKKIRI

06.05.2022 nr 1-3/37

**Perioodi 2021-2027 Sisejulgeolekufondi,
piirihalduse ja viisapoliitika rahastu,
Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi
erimeetmete ja erakorralise abi taotlemise
protseduurireed**

Käskkiri kehtestatakse Vabariigi Valitsuse 31. mai 2012. a määruse nr 39 „Siseministeeriumi põhimäärus“ § 23 lõike 2 punkti 2 ja perioodi 2021-2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 48 lõike 1 alusel.

I RAKENDAMISE ÜLDINE KORRALDUS

1. Üldsätted

Sisejulgeolekufond (edaspidi ka *ISF*) on Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse (EL) 2021/1149¹ alusel loodud fond. ISFi eesmärk on aidata tagada kõrget julgeolekutaset Euroopa Liidus (edaspidi *EL*), eelkõige ennetades terrorismi ja radikaliseerumist, rasket ja organiseeritud kuritegevust ja küberkuritegevust ning võideldes nende vastu, abistades, kaitstes kuritegevuse ohvreid ja valmistudes ette ISFi määruse kohaldamisalasse kuuluvateks julgeolekuintsidentideks, riskideks ja kriisideks, tagades nende vastase kaitse ja neid tõhusalt juhtides.

Piirihalduse ja viisapoliitika rahastu (edaspidi ka *BMVI*) on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1148² alusel loodud fond. BMVI eesmärk on tagada tugev ja tõhus Euroopa integreeritud piirihaldus välispiiridel, aidates seeläbi tagada liidus kõrgetasemelise sisejulgeoleku, samal ajal kaitstes inimeste vaba liikumist liidu piires, ning järgides täielikult asjaomast liidu *acquis*'d ning ELi ja liikmesriikide rahvusvahelisi kohustusi, mis tulenevad rahvusvahelistest lepingutest, mille osalised nad on.

Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond (edaspidi ka *AMIF*) on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1147³ alusel loodud fond. AMIFI eesmärk on aidata tõhusalt

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. juuli 2021. aasta määrus (EL) 2021/1149, millega luuakse Sisejulgeolekufond. – ELT L 251, 15.7.2021, lk 94–131.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. juuli 2021. aasta määrus (EL) 2021/1148, millega luuakse Integreeritud Piirihalduse Fondi osana piirihalduse ja viisapoliitika rahastu. – ELT L 251, 15.7.2021, lk 48–93.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. juuli 2021. aasta määrus (EL) 2021/1147, millega luuakse Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond. – ELT L 251, 15.7.2021, lk 1–47.

hallata rändevoogusid ning rakendada, tugevdada ja arendada ühist varjupaiga- ja rändepoliitikat vastavalt asjaomasele liidu *acquis*'le ning järgides täielikult ELi ja liikmesriikide rahvusvahelisi kohustusi, mis tulenevad rahvusvahelistest lepingutest, mille osalised nad on.

ISFi, AMIFI ja BMVI (edaspidi *siseturvalisuspoliitika fondid* või *fondid*) erimeetmete ja erakorralise abi taotlemise protseduurireeglite (edaspidi *protseduurireeglid*) eesmärk on sätestada korraldusasutuse tööprotsessid ja tegevused siseturvalisuspoliitika fondide erimeetmete ja erakorralise abi taotlemiseks. Erimeetmete ja erakorralise abi projektide rakendamine toimub samamoodi nagu kõikide perioodi 2021–2027 siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavades olevate projektide puhul ja seetõttu nende projektide rakendamist käesolevas protseduurireeglites eraldi ei käsitleta.

Protseduurireeglid ei asenda olemasolevaid valdkondlikke riigisiseseid ega ELi õigusakte ning juhendmaterjale. Teemade käsitlemisel, mis protseduurireeglites ei ole reguleeritud või ei ole reguleeritud piisava detailsusega, võetakse aluseks fonde reguleerivad EL-i õigusaktid ning vastavad riigisiseseid õigusaktid.

2. Kasutatavad lühendid

AMIF	Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond
BMVI	Piirihalduse ja viisapoliitika rahastu
DHS	SiMi dokumendihaldussüsteem
EIS	Eelnõude infosüsteem
EK	Euroopa Komisjon
EL	Euroopa Liit
ISF	Sisejulgeolekufond
JUPO	SiMi sisejulgeolekupoliitika osakond
KA	Korraldusasutus
KKPO	SiMi korrakaitse- ja kriminaalpoliitika osakond
POPO	SiMi pääste- ja ohutuspoliitika osakond
PRPO	SiMi piirivalve- ja rändepoliitika osakond
RHO	SiMi rahandusosakond
SFC	Euroopa Liidu fondide haldamise süsteem
SFOS	Toetuse haldamise register
SiM	Siseministerium
STAO	SiMi strateegia- ja arendusosakond
VV	Vabariigi Valitsus
VVO	SiMi välisvahendite osakond
ÕO	SiMi õigusosakond
ÜSM	Ühissätete määrus

3. Kasutatavad mõisted

Abikõlblik kulu	Toetuslepingus nimetatud kulu, mis on kooskõlas Vabariigi Valitsuse määrusega, millega kehtestatakse perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitika ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise tingimused (edaspidi <i>ühendmäärus</i>), Euroopa Komisjoni taotlusvooru kutsega ja teiste riigisiseste ja ELi õigusaktidega.
-----------------	--

Abikõlblikkuse periood	Toetuslepingus sätestatud vahendite kasutamise alguse ja lõpptähtaja vaheline periood, mille jooksul peab projekti abikõlblik kulu olema tekkinud ja tegevused ellu viidud (s.o tööd tehtud, teenused osutatud ja tooted tarnitud). Projekti abikõlblikkuse perioodi algusaeg sätestatakse toetuslepingus vastavalt Euroopa Komisjoni poolt saadetud taotlusvooru kutsele.
Erimäärused	<u>Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1147, millega luuakse Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond (edaspidi AMIFi määrus); Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1148, millega luuakse Integreeritud Piirihalduse Fondi osana piirihalduse ja viisapoliitika rahastu (edaspidi BMVI määrus); Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1149, millega luuakse Sisejulgeolekufond (edaspidi ISFi määrus).</u>
Erimeede	Fondi eesmärkidele vastavad riikidevahelised või riiklikud projektid, mille jaoks võivad üks, mitu või kõik liikmesriigid saada konkreetse fondi programmi jaoks lisaeraldise. Erimeetme lisaeraldis märgitakse rakenduskavas sihtotstarbelisena.
Erakorraline abi	Abi, mida saab taotleda kiireloomuliste ja lühiajaliste erivajaduste katmiseks igakülgsetl põhjendatud hädaolukorras. Erakorralise abi lisaeraldis märgitakse rakenduskavas sihtotstarbelisena. Erakorralist abi antakse vastavalt BMVI määruse artiklile 25, AMIFi määruse artiklile 31 ja ISFi määruse artiklile 25.
Fondi koordinaator	VVO teenistuja, kelle ametijuhendi järgne ülesanne on konkreetse fondi vahendite kasutuselevõtt.
Kaasfinantseering	Eesti riigi eelarvest eraldatav sihtotstarbeline toetus, mis on üldjuhul 10% projekti maksumusest.
Korraldusasutus	„Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse“ § 48 lõike 1 kohaselt on siseturvalisuspoliitika fondide KA Siseministerium. KA ülesanded on sätestatud ÜSM artiklis 72.
Omafinantseering	Toetuse saaja või projektis osaleva partneri rahaline panus projekti. Omafinantseeringu hulka arvestatakse ainult toetuse saaja või teiste projektis osalevate partnerite tehtavad abikõlblikud kulud. Omafinantseeringuga võib täita osaliselt või täielikult kaasfinantseeringu kohustust.
Partner	Toetuse taotluses ja/või toetuslepingus nimetatud isik, asutus või rahvusvaheline organisatsioon või ELi liikmesriigi asutus või taotlusvooru kutses nimetatud kolmanda riigi asutus, kes osaleb projekti tegevustes ja kelle tegevusi rahastatakse toetusest.
Projekt	Kindlaks määratud tulemuse, eelarve ja piiritletud ajaraamiga tegevus või seotud tegevuste kogum, millega kaasnevate kulude hüvitamiseks toetust taotletakse ning millele antakse tunnuscode toetuse haldamise registris.
Rakenduskava	Perioodi 2021-2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 1 lõike 1 punktides 3-5 nimetatud fondi vahendite kasutamise strateegiline dokument, mille alusel kavandatakse ja viiakse ellu tegevusi.
Toetus	Rahaline abi, mis koosneb Eesti riigile antavast ELi toetusest ja kaasfinantseeringust.

Toetuse saaja	Toetuse saaja on avalik-õiguslik juriidiline isik, eraõiguslik juriidiline isik, valitsusasutus, valitsusasutuse hallatav asutus või rahvusvaheline organisatsioon, kelle põhikirjalised eesmärgid toetavad projektis kavandatud tegevusi ja kelle taotlus toetuse saamiseks on EK poolt rahuldatud ning kellega on KA sõlminud toetuslepingu.
Toetuse haldamise register	Perioodi 2021-2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse §-s 21 nimetatud register.
Toetuse taotleja	Toetuse taotlejateks võivad olla avalik-õiguslikud juriidilised isikud, eraõiguslikud juriidilised isikud, valitsusasutused, valitsusasutuste hallatavad asutused või rahvusvahelised organisatsioonid, kelle põhikirjalised eesmärgid toetavad projektis kavandatud tegevusi.
Toetusleping	KA ja toetuse saaja vahel sõlmitud leping toetuse kasutamiseks, eesmärgiga viia ellu taotluses toodud tegevused.
Siseturvalisuspoliitika fondid	Siseturvalisuspoliitika fondid on AMIF, BMVI ja ISF (edaspidi koos <i>fondid</i>)
Ühendmäärus	Vabariigi Valitsuse määrus, millega kehtestatakse perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitika ja siseturvalisuspoliitika fondide rakenduskavade vahendite andmise ja kasutamise tingimused.
Ühissätete määrus	<u>Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid.</u>

4. Õiguslik raamistik

- 4.1 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid;
- 4.2 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. juuli 2021. aasta määrus (EL) 2021/1147, millega luuakse Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifond;
- 4.3 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. juuli 2021. aasta määrus (EL) 2021/1148, millega luuakse Integreeritud Piirihalduse Fondi osana piirihalduse ja viisapoliitika rahastu;
- 4.4 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. juuli 2021. aasta määrus (EL) 2021/1149, millega luuakse Sisejulgeolekufond;
- 4.5 Perioodi 2021-2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seadus ja selle rakendusaktid;
- 4.6 SiMi osakondade põhimäärused.

5. Fondide rakendamise haldamine

- 5.1. Kirjavahetus ja dokumentide säilitamine:
  - 5.1.1. Fondide alase kirjavahetuse säilitamise eest vastutab KA.
  - 5.1.2. Kogu fondide rakendamist kajastav kirjavahetus säilitatakse süstematiseeritult elektroonilises taasesitamist võimaldavas vormis SiMi võrguketta, toimikutes,

EK infosüsteemis SFC2021 ja/või SiMi dokumendihaldussüsteemis (edaspidi ka *DHS*).

5.1.3. Fondide rakendamisse kaasatud SiMi struktuuriüksused tagavad fondidega seotud dokumentatsiooni säilitamise vastavalt arhiiviseaduses ja asutusesiseses asjaajamiskorras ning dokumentide loetelus sätestatule.

5.1.4. Dokumente säilitatakse viis aastat toetuse saajale tehtud lõppmakse tegemise aasta 31. detsembrist arvates, välja arvatud juhul, kui riigiabi reeglitest tuleneb teisiti.

6. SiMi struktuuriüksuste tegevused fondide erimeetmete projektide taotlemisel ja rakendamisel

6.1. Siseministri pädevuses on:

6.1.1. fondide rakendamise protseduurireeglite kinnitamine;

6.1.2. fondide rakenduskavade muutmissetpanekute esitamine ministriumitele kooskõlastamiseks ja VVle heakskiitmiseks.

6.2. Kantsleri pädevuses on:

6.2.1. fondide rakendamise protseduurireeglite kooskõlastamine;

6.2.2. fondide rakenduskavade muutmissetpanekute kooskõlastamine esitamaks need ministriumitele kooskõlastamiseks ja VVle heakskiitmiseks;

6.2.3. EKle esitatavate erimeetme ja erakorralise abi taotluste ja partnerlusdeklaratsioonide allkirjastamine.

6.3. Välisvahendite valdkonna eest vastutava asekancleri pädevuses on:

6.3.1. fondide rakendamise protseduurireeglite kooskõlastamine;

6.3.2. fondide rakenduskavade muutmissetpanekute kooskõlastamine esitamaks need ministriumitele kooskõlastamiseks ja VVle heakskiitmiseks.

6.3.3. EKle esitatavate erimeetme ja erakorralise abi taotluste ja partnerlusdeklaratsioonide kooskõlastamine;

6.3.4. erimeetmete ja erakorralise abi toetuslepingute ja nende muudatuste allkirjastamine.

6.4. Välisvahendite valdkonna eest vastutava asekancleri puudumisel täidab tema ülesandeid ÕO juhataja.

6.5. VVO pädevuses on:

6.5.1. erimeetmete ja erakorralise abi taotlusvoorude ning taotlusvormide info edastamine võimalikele toetuse taotlejatele;

6.5.2. projektitaotluste vastavuse kontroll ÜSM artikli 73 nõuetele;

6.5.3. erimeetmete ja erakorralise abi taotluste esitamine EKle;

6.5.4. erimeetmete partnerlusdeklaratsioonide allkirjastamise korraldamine;

6.5.5. fondide rakenduskava muutmissetpanekute koostamine ja kooskõlastamine SiMi pädevate osakondade ja ning rakenduskava muutmissetpanekute esitamine kooskõlastamiseks ministriumitele ning heakskiitmiseks VVle ja EKle;

6.5.6. toetuslepingute ettevalmistamine;

6.5.7. toetuse taotlejate nõustamine;

6.5.8. projektide taotlemist puudutava dokumentatsiooni ja kirjavahetuse säilitamine;

6.5.9. RHO teavitamine erimeetme projektist, millele on vaja riiklikku kaasfinantseeringut;

6.5.10. EK ja teiste riikide KAdega suhtlemine.

- 6.6. VVO juhataja:
- 6.6.1. kehtestab oma otsusega järgmise vormid:
    - 6.6.1.1. Toetuse taotluse vorm, milles põhjendatakse taotluse vastavust ÜSM artiklile 73 (lisaks EK vormidele);
    - 6.6.1.2 VVO kontroll-leht.
  - 6.7. RHO pädevuses on:
    - 6.7.1. riikliku kaasfinantseeringu taotlemine erimeetme projektile;
    - 6.7.2. rakenduskava eelnõu ja selle muutmissetpanekute kooskõlastamine;
    - 6.7.3. toetuslepingute ja nende muudatuste kooskõlastamine.
  - 6.8. SiM poliitikaosakondade ja STAO pädevuses on:
    - 6.8.1. erimeetmete ja erakorralise abi projektide kooskõlastamine vastavalt projekti valdkonnale.
  - 6.9. ÕO pädevuses on:
    - 6.9.1. KA õigusteenindamine fondide rakendamiseks.
7. Protseduurireeglid jõustuvad tagasiulatuvalt alates 01.04.2022.

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristian Jaani
siseminister

- Lisa 1. Voodiagramm „Erimeetme projekti taotlemise protsess“;
- Lisa 2. Projekti vastavuse hindamiseks ÜSM artiklile 73 „Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, piirihalduse ja viisapoliitika rahastu ning Sisejulgeolekufondi erimeetme ja erakorralise abi toetuse taotlemise lisavorm“;
- Lisa 3. Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, piirihalduse ja viisapoliitika rahastu ning Sisejulgeolekufondi erimeetme ja erakorralise abi taotluse vormilise ja abikõlblikkuse hindamise leht.

• ERIMEETME PROJEKTI TAOLEMISE PROTSESS

EK

- Kuulutab vastavalt iga-aastasele tööprogrammile välja erimeetme taotlusvooru.

VVO

- Fondi koordinaator teavitab potentsiaalseid erimeetme taotlejaid taotlusvoorust e-kirja teel, annab tähtaja taotluste esitamiseks (üldjuhul üks kuu enne taotluste EK-le esitamise tähtaega) ja nõustab taotlejaid, sh teavitab vajadusest esitada lisataotlusvorm hindamaks projektitaotluse vastavust ÜSMi art 73 nõuetele (lisa 2);
- Fondi koordinaator tutvustab taotlejale abikõlblikkuse reegleid.

Taotleja

- Esitab allkirjastatud projektitaotluse EK taotlusvormil ja lisataotlusvormi ÜSMi art 73 nõuetele vastavuse kohta (lisa 2) fondi koordinaatori seatud tähtajaks;
- Kui projektis on välispartnerid, esitab partnerriigi KA allkirjastatud partnerlusdeklaratsiooni koos projektitaotlusega.

VVO

- Taotlus registreeritakse DHSis, fondi koordinaator kontrollib taotluse vastavust kontroll-lehe abil (lisa 3), vajadusel küsib täpsustusi projekti taotlejalt, täidab kontroll-lehe ja allkirjastab selle ning saadab kontroll-lehe allkirjastamiseks VVO juhile;
- VVO juht allkirjastab kontroll-lehe (lisa 3);
- Fondi koordinaator sisestab projektitaotluse koos kaaskirjaga DHSi ning esitab kooskõlastamiseks VVO juhile, SiM haldusala projekti puhul vastavale sisuosakonnale, välisvahendite valdkonna eest vastutavale asekanterile ning allkirjastamiseks kantslerile.
- Fondi koordinaator lisab allkirjastatud kontroll-lehe DHSis EK-le esitatava projektitaotluse kirja taustainfosse.

VVO juht,
sisuosakond,
asekanter

- Kooskõlastavad projektitaotluse DHSis.

Kantsler

- Allkirjastab projektitaotluse DHSis.

